

2022

Til min far

Dreng

Mads Bunch

Café Monde

Det tredje barn

Mikkel åbner døren med sin nøgle, stiller skoletasken i gangen, og går i gang med at rydde op i køkkenet. Der er indtørret karroffelskind på den store gryde og rødbrune ketchuppletter på tallerkenene. Det store fad har stadig grå skjolder fra hakkebøfferne. Mikkel putter sulfo i fadet, fylder det med varmt vand og stiller det i blød ved siden af vasken.

Mikkel åbner opvaskemaskinen og går i gang med at tømme den. Hans krop kender bevægelserne. Han tager to tallerkenet mellem fingrene i højre hånd og stiller dem op i køkkenskabet til venstre. Han tager bestikkurven op, åbner køkkenskuffen med den anden hånd og lægger bestikket på plads. Gaffel til venstre, skeer i midten, knive til højre.

Han vasker de tørre ketchuppletter af tallerkenene og fjerner den grå kødsaft fra fadet. Karroffelskrallerne på kanten af gryden tager han med opvaskebørsten, inden han sætter den i opvaskemaskinen.

Da alle tingene er kommet i maskinen, drypper han lidt sulfo og lidt vand på den grove side af en lyseblå skuresvamp, før han går i gang med at tørre komfuret af og alle overfladerne i køkkenet. Han gnider hårdt med den ru side af svampen på de hvide områder mellem de sorte kogeplader, hvor der sidder mørke madrester, som er stivnet og har brændt sig fast.

Mikkel kommer til at tænke på barnet. Moren sagde det ved morgenbordet for nogle uger siden, inden de skulle i skole. Faren var allerede cyklet afsted til gymnaset.

– Vi har en god nyhed. Jeg er gravid igen. I skal have en lillebror eller lillesøster, sagde moren.

Mikkel kiggede på hende. Der gik nogle sekunder, før han forstod, hvad det var, hun sagde.

Så begyndte han at græde.

– Tre børn er alt for meget, græd han. – Så bliver alting anderledes.

– Hvad mener du Mikkel? sagde moren.

– Så kan vi ikke køre på bilferie, som vi plejer. Og tage på fugleture.

– Det kan vi da sagens.

– Der bliver slet ikke tid nok.

– Jo, der gør. Det bliver kun lidt anderledes. Tænk på, hvor hyggeligt det bliver.

– Men vi har allerede så travlt. Selv når det kun er mig og Signe.

– Jeg får barsel. Jeg er hjemme de første mange måneder.

– Men så er der slet ingen steder, hvor man kan være lidt alene, snøftede han.

– Du har da stadig dit værelse, Mikkel, sagde moren.

– Babyen sover inde hos far og mig de første par år.

– Jeg glæder mig til, at mor får en baby, sagde Signe.

– Det gør jeg ikke, sagde Mikkel.

Og han græd så meget, at moren ringede til skolen og sagde, han var syg i dag. Moren holdt om ham, da hun havde lagt røret på, og så begyndte hun også at græde.

Han turde ikke spørge hende, om hun stadig kunne få en abort. Men han håbede, hun ville tænke på det, nu når hun havde set, hvor ked af det han blev.

Efter Mikkel har gjort komfuret helt rent, går han i gang med køkkenbordet. Under køkkenvasken finder han pakken med opvasketablerne. Han tager den lille hvide firkant, placerer den i det lille hulrum i opvaskemaskinen, lukker den lille klap, skubber de to kurve helt ind, lukker opvaskemaskinen med et skub med knæet og trykker start.

Da han hører opvaskemaskinen trække vand ind, sætter han sig på en stol. Han lukker øjnene og lytter, indtil den går i gang med et klonk og begynder sin monotone summen.

Et jag af lykke går igennem ham, da han kommer til at tænke på, at han har fødselsdag i dag.

Om morgenen havde han fundet det store samlesæt under sengen. Det var blevet en tradition, at farens og morens gave lå under hans seng, når han vågnede. Det var altid den bedste og største gave. I år var det samlesættet med det store grå bombefly, han havde kigget på så mange gange nede i BR i Albertslundcentret.

Faren havde lavet blødkogt æg til morgenmad, og der var krydderbolter med pålægschokolade og hønsesalat, lige

som han havde bestilt. Da han kom ned fra trappen og gik ind i stuen til spiseborden, så han, at der stod et flag ved hans plads. Og moren havde købt en lille blomstrebuket, der stod i en glasvase foran hans tallerken, og i aften skulle de have culotte med morens hjemmelavede bearnaise.

Mikkel rejser sig fra stolen og går ind i stuen. Han kan næsten ikke se stuebordet for alle tingene. Der ligger to stakke *Ugeskrift for Læger*, en hårbørste fyldt med hår og en negleklipper. *Information* ligger opslået på den midterste del af bordet ved siden af kaffekanden og to kaffekopper, som han glemte at putte i maskinen. Bag kaffekopperne står et smørbræt og en tom Tibborg. Rundt om brættet ligger franskbrødskrummer og nogle ristede løg.

På midten står en stor afrikansk træskål. Den er fyldt med småting. Alt, hvad han ikke ved, hvad han skal gøre af, ryger op i skålen, så moren ikke skælder ham ud for at have fjernet hendes ting, når han har ryddet op.

Mikkel går hen til bordet og tager morens hårbørste op. Han går ud i køkkenet. Han fjerner hårene med den ene hånd, åbner lågen under vasken og smider hårklumpen i skraldespanden.

Han har aldrig været i et hus, hvor der er så rodet. Hos ingen af hans venner ser der bare en lille smule ud som hjemme hos ham. Han er begyndt at få angst, når der kommer uventede gæster. Han bliver på sit værelse og håber, at forældrene ikke kalder ham ned.

Mikkel tager en bakke fra køkkenet, går tilbage til stuen og begynder i den ene ende af stuebordet at samle de ting sammen, der skal ud i køkkenet. Han havde sagt det et par gange. Om ikke de kunne blive bedre til at rydde op. Faren havde sagt, at det kunne de da godt prøve, men han havde hurtigt glemt det igen. Moren havde sagt, at hun havde sine cirkler, som hun kaldte det. Et slags system, så hun altid vidste, hvor tingene var. Selvom hun aldrig kunne finde dem.

Sidste gang kom de en halv time for sent i biografen, fordi hun ikke kunne finde sine nøgler. Engang spurgte han hende, om hun ikke ville tørre op i badeværelset, når hun havde været i bad, fordi han fik våde fødder, når han skulle ud at tisse. Han kunne bare tage sko på. Eller selv tørre det op, hvis det var et problem, havde hun sagt.

Mikkel træder et skridt tilbage fra stuebordet for at se, om han har samlet alle de ting sammen, der skal ud i køkkenet. Han ser en undertkop strikke ud under *Information*, stiller den på bækken med de andre ting og går tilbage til køkkenet.

Det var værst, når nogle af de nye, han var begyndt at være sammen med, kom besøg. Særligt pigerne. Sidst, da Anne-Lise og Pia havde været på besøg sammen med Klaus, kunne han tydeligt se, hvordan de stoppede op, da de kom ind i stuen, og lavede øjne til hinanden i smug.

Dagen efter havde han lavet oprydningsordningen med faren og moren. Han ville rydde op og sætte i maskinen hver dag efter skole for fyrré kroner om ugen.

Mikkel går tilbage til stuen. Han stabler ugeskrifterne og aviserne i den ene ende af bordet. Han putter de sidste småting, der ligger på bordet, op i den afrikanske træskål. Han finder en pincet, en sok, en rulle plaster, nogle papirklips, to kuglepenne, en blyant og et lille glas rettelæk.

I morgen kan der ikke være mere i skålen. Så er han nødt til at bede moren om at sortere i det. Mikkel begynder at svede. Han ser for sig, hvordan hun kigger på ham med sorte øjne og siger, at han ikke skal presse hende. At hun ser på det, når det passer ind i hendes rytme. Mikkel placerer den afrikanske træskål på midten af bordet.

Da han er færdig med at rydde op i stuen og skal til at gå op på værelset for at lave lektier, ringer telefonen henne fra det lille hvide telefonbord, der står i hjørnet af stuen. Han går hen og tager røret.

- Det er Mikkel, siger han.
- Det er far.
- Hej far, siger Mikkel.
- Mor er kommet på hospitalet, siger faren. – På Herlev.
- Hvad er der sket? siger Mikkel.
- Hun har mistet barnet, siger faren.

Pyhha, det var godt, skal Mikkel lige til at sige, men han når at stoppe.

– Er hun o.k.? spørger han i stedet og kigger ud på græsplænen i den lille rækkehushave.

– Ja, men hun er meget ked af det, siger faren.

– Det var synd, siger Mikkel.

Han kan mærke pulsen dunke i håndledet i den hånd, han holder telefonrøret med.

– Vi tager ud og besøger hende, når jeg kommer hjem klokken fire.

Faren taler lavt og langsomt. Han lyder mere træt end ked af det, synes Mikkel, men han er ikke sikker. – O.k. Jeg har ryddet op og sat i maskinen.

– Tak for det, siger faren.

– Hvad så med min fødselsdag i aften? spørger Mikkel.

– Det bliver nok kun mig, dig og Signe, siger faren.

– Men jeg laver bearnaise. Og vi har det gode kød.

Mikkel tænker på sin rolkerand. Han har ikke kunnet spise noget de sidste tre dage, uden at den satte sig på værs i kinden, så det gjorde ondt.

– Henter du Signe. Hun er ovre hos Stina. Jeg er hjemme om en halv time. – Så kører vi, siger faren.

– O.k. Vi ses, siger Mikkel.

– Vi ses, siger faren.

Mikkel står med røret i hånden og hører den monotone dut-tone gå i gang, da faren lægger på. Han tænker på moren, der ligger på hospitalet. Hvad skal han sige til hende? Han har ikke lyst til at tage med ud til hospitalet og besøge moren, men han kan ikke sige nej nu.

Mikkel kan se det store grå højhus på lang afstand, da de kører ud ad ringvejen. Det blæser og er blevet koldt. Træerne i vejsiden har tabt bladene. Ingen siger noget på turen derud. Inde på hospitalet følger de nogle gule fodspor, der går gennem hospitalsgangene og stopper ved en elevator, der er lavet af metal.

– Hun ligger på ellevte sal, siger faren.

Mikkel trykker på knappen.

Da de kommer ud af elevatoren, går de hen til en skranke, hvor der sidder en dame i hvid kittel.

– Hun ligger derinde, siger damen og peger på en stue på gangen skråt overfor.

Faren åbner døren ind til hospitalssruen. Der står to senge med en hvid afskærmning imellem. Der ligger en gammel dame i den første seng. Hun åbner øjnene og mumler noget, da de kommer ind på stuen. Hun har en slange i næsen, der går ind i hvert næsebor. Ved siden af hende står et stativ med en plastikpose med væske i.

I sengen ved vinduet kan de se en bunke hvide dyner.

Mikkel og Signe bliver stående ved fodenden af sengen, da faren går hen hovedgærdet. Han lægger hånden på dynen.

– Birgitte, siger han og trækker dynen lidt ned.

– Flemming, siger hun.

Faren tager morens hånd. Hun kigger kort på ham. Så kigger hun ned i lagenet og begynder at græde.

Faren knæler på gulvet ved siden af sengen. Han læner sig ind over moren og lægger sine arme omkring hendes hoved.

Ved hun overhovedet, at han og Signe er med?

Morens skuldre ryster kraftigt under dynen, og hun snøfter højt.

Mikkel ved ikke, hvad han skal sige. Hvordan skal han kunne trøste moren, når han inderst inde er glad for, at hun har mistet barnet?

Mikkel kigger over på faren og moren. Moren græder højt nu.

– Så, sååå ... så sååå, hvisker faren og stryger hendes hår.

Det er, som moren er i en slags trance. Mikkel vidste slet ikke, at hun så gerne ville have det barn. At det betød så meget for hende.

Mikkel holder om sengegærdets metalstang med sin hånd. Det er koldt. Han kigger ud ad vinduet og prøver at tænke på noget andet. Han hører Signe snøfte. Hun står og kigger på faren og moren. Hun har tårer i øjnene. Mikkel lægger den ene arm om skulderen på hende. Faren hvisker noget til moren. Hun tager farens hånd og knuger den.

En sygeplejerske kommer ind og siger, at moren trænger til at få noget beroligende. At hun skal hvile sig noget mere. Moren trækker dynen over hovedet uden at kigge på Signe og Mikkel. Faren giver hende et knus oven på dynen og rejser sig. Han tager Signe i hånden. De går ud

af hospitalsskuen. Mikkkel går forrest. Faren kigger lige ud i luften. Hans ansigt er stift.

Det er allerede blevet mørkt, da de skal til at spise.

Bearnaisen er tynnd, og der er nogle underlige små bobler i den. Mikkkel spørger, om faren ikke kan lave den tykkere, så den bliver, som moren plejer at lave den.

– Jeg ved ikke, hvordan hun gør, siger faren. – Den bliver sådan her, siger han og strikker en gaffel i en af aspargeskartoflerne og trækker den op af vandet.

Aspargeskartoffelen glider straks af og plumper ned i vandet igen.

– Så er de i hvert fald klar, siger faren.

Han åbner en Tuborg med øloplukkeren. Mikkkel lavede den på sommerlejren. Den er af teaktræ og har form som en hval med to skruer på undersiden af hovedet

– Så er der snart fødselsdagsmiddag, min dreng, siger faren.

Culotten står på spisebordet og hviler på et stort skærebørst af træ. Faren stikker en stegegaffel i stegen og begynder at skære de første par skiver, der er grå ude i kanterne, men lyserøde i midten. Fedtet på toppen er sprødt og krøllet. Den rødlige kødsaft samler sig i de små kanaler, der løber langs med brøttet, før den siver ud i hvert hjørne, hvor der er en rund fordybning, der samler kødsaften.

Faren stiller sin tallerken hen til brøttet, løfter det lidt og tipper det ene hjørne over mod sin tallerken, så den røde kødsaft løber ud over kartoflerne og bearnaisen.

– Det er her, al kraften sidder, siger han og smiler. – Vil du også have, Mikkkel?

Mikkkel nikker og rækker tallerkenen frem mod ham.

– Jeg vil gerne have mit oven på kødet og kun lidt på kartoflerne og bearnaisen, siger han.

Faren løfter brøttet, tipper det ene hjørne mod Mikkels tallerken og hældter kødsaften ud over kødskiverne. Saften farver den hvide tallerken rød.

Mikkkel tænker på moren. Han havde aldrig set nogen før, der var så ulykkelig.

– Så er der fest, siger faren og løfter ølglasset. – Tillykke med de ti år Mikkkel.

Mikkkel og Signe løfter deres glas. De får cola. Faren har købt en stor flaske. En hel liter til deling. Rigtig Coca-Cola, ikke Jolly.

– Nu skal vi rigtig smovse, siger faren.

Mikkkel synes, farens stemme lyder mærkelig. Som om han mangler luft, eller ikke rigtig mener det, han siger.

Mikkkel tager den første bid. Han kan høre rokkeranden knase. Han stopper med at rygge. Det er en tand ved siden af forrænderne ind mod kinden, der hænger i en tynd tråd af tandkød, som kommer på tværs, hver gang han tygger. Det strammer og gør ondt. Han får et chok hver gang.

Mikkel prøver i stedet at sluge maden. Noget af den ryger ned, men ikke kødet, fordi det ikke er tygget nok. Han tager et stykke køkkenrulle fra holderen på bordet op til munden. Han spytter kødet ud og folder køkkenrullestykket til en hård kugle.

Mikkel begynder at græde.

– Det er min fødselsdag, og vi får bearnaise, og så kan jeg ikke engang spise maden, snøfter han.

– Du kan prøve kun at tygge med den ene side, siger faren. – Prøv med en kartoffel. Den er blød.

Mikkel skræner en aspargeskartoffel over. Han moser den med gafflen og blander den med den gule bearnaisesovs. Han putter gafflen i munden og skubber maden over i venstre kind med tungen og begynder at tygge. Men rokketanden sætter sig igen på tværs. Det giver et sæt i ham, da han tygger i den og mærker, hvordan det strammer og gør ondt.

– Det er bare den værste fødselsdag, græder Mikkel.

– Skal jeg prøve at hive den ud?

– Nej, nej, siger Mikkel.

– Vil du selv prøve? spørger faren.

– Nej, den sidder for fast. Det gør alt for ondt, siger Mikkel.

– Men det gør jo også ondt, når du tygger. – Og du kan ikke spise maden, siger faren.

– Jeg v-v-ved det godt, hikster Mikkel.

– Uh-hu-huuu, græder han.

– Tak for mad, siger Signe. – Må jeg gerne rejse mig? Faren kigger på Mikkel.

– Ja, gør du bare det, siger faren.

Signe sætter sig over i den røde sofa, hvor alle påklædningsdukkerne ligger. Hun tager en lille hårbørste og begynder at rede den ene af dukkerne.

– Og så på min fødselsda-a-ag, uh-hu-huuuu, græder Mikkel.

Han sidder på stolen og holder hånden op til højre kind, hvor rokketanden sidder.

Faren rejser sig og går over til Mikkel.

– Må jeg lige se, siger han. – Prøv lige at åbne munden.

– Du må ikke gøre no-o-oget, hulker Mikkel.

– Nej, nej, lad mig bare lige se, siger faren.

Mikkel åbner munden. Faren kigger ind.

– Ah, der er den. Jeg kan godt se den. Prøv lige at åbne lidt mere.

Mikkel åbner munden og kigger op i loftet.

Faren lægger armen om Mikkels nakke. Mikkel forsøger at sige noget, men han kan ikke bevæge munden.

Pludselig mærker han farens hånd inde i sin mund.

Mikkel sparket med benene og prøver at lukke munden, men faren holder ham stramt om kæben med den anden hånd.

– Arrgh, arrgh, siger Mikkel.

– Der var den, råber faren.

Mikkel kigger op på faren fra stolen.

– Hæv du den ud?

– Ja!

– Er du sikker?

– Ja. Prøv at mærke efter med tungen.

Mikkel lader tungen glide hen over tænderne i den højre side af undermunden. Der er en blød fordybning midt i. Røkkeranden er væk.

Faren åbner hånden og viser ham tanden.

– Se. Der er den, siger han.

– Jeg kunne slet ikke mærke det, siger Mikkel.

– Værsgo, siger faren.

Mikkel tager tanden og lægger den ved siden af sin tallerken.

– Er der blod, spørger Mikkel og åbner munden.

– Næ, der er ikke rigtig noget at se, siger faren. – Men gå lige hen og skyl munden.

Mikkel går hen til køkkenvasken og tager en slurk vand. Han gurgler det rundt i kinderne for at rense munden og spytter vandet ud igen. Der er overhovedet ikke noget blod at se. Kun lidt madrester. Mikkel går tilbage til bordet og sætter sig.
– Så blev det alligevel en god fødselsdag, min dreng, siger faren og smiler.

– Ja, siger Mikkel. Han kan mærke sine ben ryste under bordet.

– Jeg varmer lige saucen igen, siger faren.

52

Da faren hælder bearnaisen op på Mikkels tallerken igen, er den blevet tykkere, og de små luftbobler er helt væk.

– Sel! Nu er den, lige som den skal være, siger Mikkel.

– Hvad gjorde du?

– Det ved jeg ikke. Den skulle nok bare have lidt mere varme, siger faren og sætter sig.

Mikkel kigger på ham.

– Hvordan kunne du bare gøre sådan?

– Hvad mener du? siger faren og tager en slurk af sin øl.

– Hive min tand ud? Uden at jeg kunne gøre noget.

– Det ved jeg ikke. Jeg tænkte ikke så meget over det.

– Var du sur over, at jeg græd?

– Den skulle jo ud, så du ikke fik ødelagt din fødselsdag.

– Men hvad nu, hvis det ikke var lykkes?

– Men det gjorde det, siger faren.

– Nej, men hvad nu hvis?

– Så havde vi nok fundet ud af det.

– Funderet ud af det?

– Ja, det gør man jo. På den ene eller den anden måde. Men spis nu, min dreng. Skål i cola!

Mikkel smager på aspargeskartoflerne, der er faste og passer med den fede bearnaisesovs. Kødet er mørt og ikke for rødt.

Moren kommer hjem to dage efter. Hendes øjne er mørke og trætte. Hun siger ikke noget, men hun giver ham og Signe et kram, inden hun går op på soveværelset. Mikkel kan høre, hun græder deroppefra.

53

Var der hans skyld, at moren mistrede barnet?

Fordi han blev så ked af det?

Mikkel tager sine støvler på og skynder sig ud ad døren. Der er sikkert nogen ovre på legepladsen, han kan være sammen med, selvom det er blevet koldt i vejret.

På vejen derover kommer han i tanke om, at han slet ikke har set faren græde.

Et par dage efter kommer Kenny og Krøll på besøg lige efter skole, uden at de har aftalt det. Han har ikke haft tid til at rydde op endnu.

– Må vi komme ind?

Mikkel prøver at finde en undskyldning, men han kan ikke finde på nogen.

– O.k., siger han. – Bare gå op på værelset, så kommer jeg. Mikkel prøver at rydde det værste rod af vejen nede i stuen.

– Må vi få en mad?

Mikkel får et chok. Kenny og Krøll står nede i stuen.

Lige bag ham. Han havde slet ikke hørt dem komme.

– Undskyld der altid er så rodet, siger Mikkel.

– Det gør ikke noget, siger Krøll.

– Hos jer skal man ikke hele tiden passe på. Man kan spise franskbrød i sofaen og lege med Playmobil i stuen, siger Kenny.

Mikkel kigger på Kenny og så rundt i stuen.

– Når vi er ovre hos Thomas og nogle af de andre, må vi slet ikke noget, siger Krøll. – Og vi skal altid være på værelset.

– Skal vi lave nogen madder? spørger Mikkel.

– Har I leverpostej? siger Krøll

– Ja.

– Og remoulade?

– Ja.

– Og ristede løg?

– Det tror jeg nok.

– Det smager godt sammen, siger Krøll.

– Ja.

– Kommer din far snart hjem? spørger Kenny.

– Der ved jeg ikke. Det tror jeg, siger Mikkel. – Hvorfor?

– Han er så sjov. Når han griner, kan jeg ikke lade være med at grine, siger Kenny.

Krøll nikker.

– Jeg kan heller ikke lade være, siger han.

– Han kommer nok om ikke så længe, siger Mikkel.

Mikkel strabler nogle blade sammen i den ene ende af bordet og smider et par småting op i den afrikanske skål, mens Kenny og Krøll går i gang med at stille Ørkenforret op på gulvræpper i stuen.

Bagfter går Mikkel ud i køkkenet og åbner køleskabet.

Der står leverpostej og remouladen. Og der er ristede løg i skabet.

- Mikkel laver en mad til hver. Han lægger dem på en tallerken og går ind og stiller dem på stuebordet. De sætter sig i den røde sofa og spiser rugbrødsradderne. Den syrlige remoulade og de ristede løg, der knaser, passer perfekt med leverpostej.
- Helle for at være indianerne, siger Kenny.
 - Skal vi så ikke lege, at de skal indtage Ørkenforret? spørger Krøll.
 - God ide, siger Mikkel. – Så stiller jeg blåfrakkerne op på Ørkenforret.
 - Så laver vi en angrebsplan for indianerne imens, siger Krøll. De hører hoveddøren åbne og ude fra gangen lyden af nøgler, der rasler
 - Hvem er det? spørger Krøll.
 - Det er nok min far, siger Mikkel.

Døren ind til stuen åbner. Det er moren.

- Nåh, leger I her, siger hun og stikker hovedet halvt ind. Hun er bleg, og hendes ansigt er stift.
- Hej mor. Er du allerede hjemme nu? spørger Mikkel.
- Jeg tog tidligt fri. Jeg går op og læser ugeskriftet.
- O.k.

De kan høre moren tage overtøjet af ude i gangen. Hun går langsomt op ad trapperne. De kan høre, hun stopper op midt på trappen og står og puster, før hun fortsætter.

- Er hun syg? spørger Krøll.
- Nej, nej, hun har bare travlt. Hun er ved at lave et kursus, siger Mikkel.

- Et kursus? For hvem? spørger Kenny.
- En hel masse læger. Nede i Grækenland, siger Mikkel.
- Kom, vi angriber fra denne her side med ni indianere, siger Kenny.
- O.k. så prøver jeg at holde Ørkenforret, siger Mikkel. Det er svært at holde indianerne ude, når de angriber så mange steder fra.

Han stiller en Playmobil-mand med blå frakke og et gevær op foran den store trædør.